

88092387

SWAHILI B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
SOUAHÉLI B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
SUAHILI B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Tuesday 3 November 2009 (morning)

Mardi 3 novembre 2009 (matin)

Martes 3 de noviembre de 2009 (mañana)

1 h 30 m

Candidate session number

Numéro de session du candidat

Número de convocatoria del alumno

0	0							
---	---	--	--	--	--	--	--	--

QUESTION AND ANSWER BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Write your session number in the boxes above.
- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all the Paper 1 questions.
- Refer to the Text Booklet which accompanies this booklet.
- Section A: answer all the questions in the spaces provided. Each question is allocated [1 mark] unless otherwise stated.
- Section B: write your answer to the task in the space provided. The task is worth [20 marks].

LIVRET DE QUESTIONS ET RÉPONSES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Écrivez votre numéro de session dans la case ci-dessus.
- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient toutes les questions de l'Épreuve 1.
- Référez-vous au livret de textes qui accompagne ce livret.
- Section A : répondez à toutes les questions dans l'espace réservé à cet effet. Sauf indication contraire, chaque question vaut [1 point].
- Section B : écrivez votre réponse dans l'espace réservé à cet effet. Cette tâche vaut [20 points].

CUADERNO DE PREGUNTAS Y RESPUESTAS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- Escriba su número de convocatoria en las casillas de arriba.
- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todas las preguntas de la Prueba 1.
- Refiérase al cuaderno de textos que acompaña a este cuaderno.
- Sección A: responda a todas las preguntas en los espacios provistos. Cada pregunta tiene un valor de [1 punto] salvo que se indique algo distinto.
- Sección B: escriba su respuesta a la tarea en el espacio provisto. La tarea tiene un valor de [20 puntos].

SEHEMU YAA

KIFUNGU A — MAWASILIANO KWA VITENDO KATIKA AFRIKA YA MASHARIKI

Soma kifungu cha A na ujibu maswali yafuatayo.

1. Katika mstari wa 1 hadi wa 6 kwa nini kitendo cha kushikana mikono si sahihi katika baadhi ya jamii nyingine?
- .....

2. Kulingana na mstari wa 7 hadi wa 19 ni kwa nini watoto katika jamii za Afrika ya Mashariki wanapowaamkua watu wazima wanastahili kuambatanisha vitendo mwafaka?
- .....

3. Kulingana na mstari wa 7 hadi wa 21 taja matendo **mawili** ambayo mtoto katika jamii nyingi za Afrika ya Mashariki haruhusiwi kuyatenda anapozungumza na mtu mzima. [Alama 2]

(a) .....

(b) .....

4. Kulingana na mstari wa 22 hadi wa 29 taja tendo **moja** la mawasiliano ambalo hutumiwa zaidi na vijana kuliko watu wazima.
- .....

5. Kulingana na mstari wa 22 hadi wa 29 ili kitendo cha kuweka kidole cha shahada kwenye mdomo kifaulu anayekitumia anastahili kufanya nini?
- .....

6. Kutokana na mstari wa 30 hadi wa 38, hapa kuna sentensi **mbili** zinazosema **kweli**, kuhusu matumizi ya kidole shahada katika mazungumzo kati ya hizi zifuatazo. Chagua sentensi hizo na uandike herufi yake katika kisanduku pembeni. [Alama 2]

A. Katika jamii za Afrika ya Mashariki ni sahihi kumwita mtu kwa kidole cha shahada mradi umekielekeza juu.

B. Kidole cha shahada kinaweza kutumiwa kuwaonya watu.

C. Kidole cha shahada kinaweza kutumiwa kupinga ushahidi wa jambo fulani.

D. Kidole cha shahada kinaweza kutumiwa kueleza ushahidi fulani.

Kutoka kwa maelezo yaliyomo katika mstari wa 39 hadi wa 45 chagua jibu mwafaka kutoka kwa majibu uliyopewa hapo chini. Andika herufi kwenye kisanduku ulichopewa.

7. Ili kuweza kuvitumia baadhi ya vitendo vizuri katika mawasiliano katika baadhi ya jamii ya Afrika Mashariki ni muhimu...
- A. kuelewa utamaduni na maana yake.
  - B. kuzoea kuvitumia.
  - C. kuwafahamu watu unaozungumza nao.
  - D. kumtazama yule anayevitumia vitendo hivyo.
8. Ili mtu wa nje ya jamii za Afrika ya Mashariki aweze kuelewa vitendo vya jamii zake ni lazima...
- A. aishi katika jamii ya hizi.
  - B. aelewé maana na matumizi ya vitendo hivyo.
  - C. avitumie vitendo hivyo kila mara.
  - D. awe na vitendo sawa na vya watu wa jamii hizi.

Linganisha kila mojawapo wa maneno yafuatayo kutoka kwenye kifungu na neno mwafaka kushoto linalokaribiana maana nalo. Umefanyiwa sentensi moja kama mfano. ZINGATIA: kuna majibu zaidi kuliko yale unayoyahitaji.

Mfano: Licha (mstari 39)	I	A. Utaratibu
9. Misingi (mstari 40)	☐	B. Hiari
10. Maksudi (mstari 43)	☐	C. Majukumu
11. Budi (mstari 44)	☐	D. Namna
12. Matumizi (mstari 45)	☐	E. Lazima
		F. Nia
		G. Takiwa
		H. Shina
		I. Bali

KIFUNGU B — FASIHI YA KISWAHILI KATIKA AFRIKA YA MASHARIKI

Kauli zilizopo hapa chini ni kweli (K) au si kweli (S) kulingana na kifungu. Chagua jibu mwafaka. Kama ni kweli andika [K] kama si kweli andika [S] kwenye kisanduku pembedi mwa kila sentensi. Thibitisha jibu lako kwa kunukuu sehemu mwafaka kutoka kwa kifungu. Majibu yote mawili yanatakikana kwa alama moja. Ya kwanza imetolewa kama mfano.

Ni KWELI Si KWELI

Mfano: Tamthilia ni tawi la fasihi.

[K]

[ ]

Thibitisho: ..... Ni fani mojawapo ya fasihi .....

13. Tamthilia ina kazi sawa na riwaya na mashairi.

[ ]

[ ]

Thibitisho: .....

14. Kazi za Penina Mlama zinaangazia maswala ya jumla ya kijamii na ukombozi wa mwanawake.

[ ]

[ ]

Thibitisho: .....

15. Kazi za Ebrahim Hussein zinapendwa kwa sababu zinazungumzia maswala ya kijamii na kisanaa.

[ ]

[ ]

Thibitisho: .....

16. Riwaya ya *Mzimu wa Watu wa Kale* ni baadhi ya kazi za Ebrahim Hussein zilizoandikwa kwa utaalam mwingi.

[ ]

[ ]

Thibitisho: .....

17. Muhammed Said Abdulla ni mionganini mwa waandishi ambao wameandika riwaya nyingi za Kiswahili.

[ ]

[ ]

Thibitisho: .....

18. Shaaban Robert ni kati ya waandishi wa zamani ambaye sifa zake zimeenea.

[ ]

[ ]

Thibitisho: .....

Jibu maswali yafuatayo.

19. Kwa nini mwandishi anadai kuwa Shaaban Robert amechangia pakubwa kwenye Fasihi ya Kiswahili?
- .....

20. Kwa nini kazi za Euphrase Kezilahabi zinapendwa mno na wasomi wa vyuo vikuu?
- .....

21. Ni kitu gani kinachomtofautisha mwandishi Ken Walibora na waandishi wengine?
- .....

22. Kulingana na mstari wa 39 mwandishi anamaanisha nini anaposema “mwandishi chipukizi”?
- .....

Kutoka kwa maelezo yaliyomo katika mstari wa 34 hadi wa 44 chagua jibu mwafaka kutoka kwa majibu uliyopewa hapo chini. Andika herufi kwenye kisanduku ulichopewa.

23. Mwandishi Ken Walibora ana uwezo wa kukuza fasihi ya Kiswahili kwa sababu...

- A. kazi zake zinashughulikia maswala ya watu wazima.
- B. ameandika kazi nyingi kwa muda mfupi ambazo zinapendwa na watu.
- C. yeye ni mwandishi chipukizi.
- D. yeye ni mwandishi mashuhuri katika Afrika Mashariki.

24. Maneno ya mwandishi “wametia fora” (*mstari wa 38*) yanamaanisha...

- A. wamependwa.
- B. wamejulikana.
- C. wameonekana.
- D. wamekuwepo.

25. Maneno ya mwandishi “siku za usoni” (*mstari wa 43*) yanamaanisha...

- A. siku za baadaye.
- B. siku za sasa.
- C. siku zilizopita.
- D. siku za zamani.

KIFUNGU C — NDOTO YA AMERIKA

Sentensi zifuatazo ni muhtasari wa kifungu cha riwaya ulichokisoma. Kila sentensi moja inafupisha aya. Chagua sentensi inayotoa muhtasari wa aya iliyopeanwa na uandike herufi yake katika nafasi iliyooachwa wazi. Umefanyiwa aya moja kama mfano. ZINGATIA: kuna majibu zaidi kuliko yale unayoyahitaji.

Mfano: Mstari wa 1 hadi 4 **D**

26. Mstari wa 5 hadi 8	☐
27. Mstari wa 9 hadi 13	☐
28. Mstari wa 14 hadi 18	☐
29. Mstari wa 19 hadi 22	☐

- A. Kutopenda shule kwa Madoa
- B. Ujinga wa Madoa
- C. Chuki ya Madoa kwa familia yake
- D. Familia ya Isa**
- E. Tabia mbaya za Madoa
- F. Familia ya Madoa
- G. Shughuli za kilimo katika familia ya Isa
- H. Umuhimu wa kuota ndoto ya Amerika
- I. Mpango wa kwenda Marekani

Soma kifungu cha C na ujibu maswali yafuatayo.

30. Kulingana mstari wa 19 hadi wa 22 mtu hufanya nini baada ya kuota ndoto ya Amerika?

.....

31. Kulingana mstari wa 23 hadi wa 35 kwa nini Isa alilia na kuwa na huzuni?

.....

32. Kulingana mstari wa 30 hadi wa 35 ni kwa nini Madoa hutoroka nyumbani kwao?

.....

33. Kulingana mstari wa 36 hadi wa 41 ni tukio gani linaloonyesha Madoa hakuwa mwerevu shulenii?

.....

Linganisha kila mojawapo wa maneno yafuatayo kutoka kwenye kifungu na neno mwafaka kushoto linalokaribiana maana nalo. Umefanyiwa sentensi moja kama mfano. ZINGATIA: kuna majibu zaidi kuliko yale unayoyahitaji.

Mfano: Humcharaza (mstari 34)

B

34. Jawabu (mstari 41)

- A. Fikira
- B. **Humpiga**
- C. Shughuli
- D. Toka
- E. Haraka
- F. Jibu
- G. Mwangika

35. Kasi (mstari 45)

36. Vinabubujika (mstari 48)

37. Kutokana na habari ulioisoma, hapa kuna sentensi **mbili** zinazosema **kweli**, kati ya hizi zifuatazo. Chagua sentensi hizo na uandike herufi yake katika kisanduku pembedni. [Alama 2]

- A. Madoa alikasirika na Isa kwa sababu yeye alijua mambo mengi kumliko.
- B. Vyakula vilijipika vyenyewe na sahani zilijiosha zenyewe Marekani.
- C. Kila mara Isa alikumbuka vitu vingi alivyoota kuhusu Marekani.
- D. Ndoto ya Isa kuhusu Marekani haikuwa ya kweli.

SEHEMU YA B

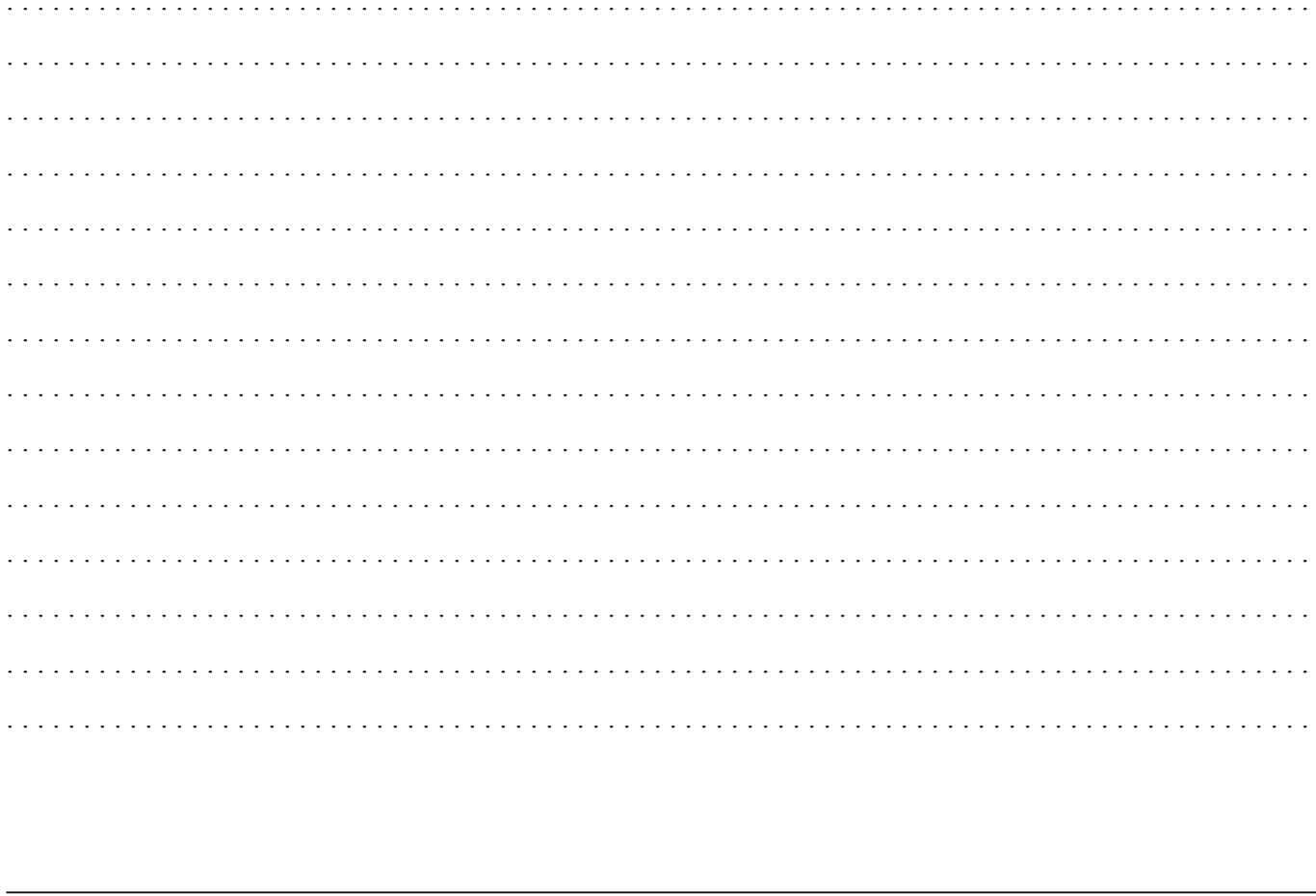
KIFUNGU D — ATHARI ZA TEKNOLOJIA YA MAWASILIANO KATIKA JAMII ZA AFRIKA YA MASHARIKI

Kamilisha swali lifuatalo kulingana na habari uliyopewa katika kifungu D. Andika angalau maneno 100. Usinukuu sehemu kubwa za kifungu.

Hivi karibuni kumekuwa na malalamiko katika jamii yako kuhusu athari mbaya ambazo televisheni, simu za mkononi na tarakilishi huleta na jinsi vyombo hivi vinavyotishia maadili ya kijamii. Wewe ukiwa mwanachama wa kamati inayoandaa kampeni za kuwaelimisha vijana kuhusu hatari za vyombo hivi, umeombwa kuandika barua kwa mhariri wa mojawapo wa magazeti nchini mwako kueleza hatari hizi. Andika barua yako.

.....

8809-2387

0909